

adatok között oly rendkívüli különbség van, hogy a Bábó-féle készüléket még gyakorlati czélokra se igen lehet használni: indítványoztatik, hogy tétessenek összehasonlító kísérletek még augusztus és szeptember folytán egy és ugyanazon szőlőfajon a tapasztalt eltérések kipuhatólása és az igazi, helyes viszonyok kiderítése végett. — A választmány az első indítvány tüzetesebb megvitatására és a teendők részletesebb megállapítására Dr. Say Mór, Preysz Mór, Wartha Vincze és Hidegh Kálmán urakat küldi ki, azon utasítással, hogy részletes jelentéseket jövő októberben a választmány elé terjesszék. — A második indítványban ajánlott összehasonlító kísérletek megtételére ugyan ezen bizottságot felhatalmazza, s minthogy ez utóbbihoz az anyagbeszerzés költséggel járna, azon esetre, ha a szükséges munkák végzésére a szünetek alatt alkalmas egyén találko-

zik, — felhatalmaztatik a titkár az országos segély számlájára mintegy 60—80 forintot a bizottságnak kiszolgáltatni.

A múlt v. ülés óta a társulatnak négy tagja húnyt el: Bukó Lajos, tanár Temesvárott. Dr. Kálazdy Móricz, orvos Gyöngyösön. Dr. Kovács Dániel, orvos Debreczenben. Dr. Rohrbach Kálmán, egyetemi tanársegéd Budapesten. — Elszomorodással vétetik tudomásul.

Kiléptek a tagok sorából 11-er; 23-an pedig, kik tagsági kötelezettségüknek már 5—6 év óta nem feleltek meg, — az alapszabályok értelmében kilépeteknek nyilvánítottak.

Új tagokul ajánlottak a múlt v. ülés óta 47-en. Neveik felolvastatnak és mindannyian egyhangúlag megválasztanak. (Névsoruk a júliusi [71-ik] füzet borítékán közöltetett.)

LEVÉLSZEKRÉNY.

(4.) EGY TERMÉSZETRAJZI KÉRDÉS. — Cs. R. R. birtokos és a sz—i úri kaszinó elnöke által f. é. májushó 30-ikán a „Természettudományi Közöny” szerkesztőségéhez intézett három kérdésre ú. m.: 1. Hányféle Circus fajt ismer a tudomány? — 2. Ezek közül Európát hány faj lakja? — és 3. Mi a Circus-fajok természete? — van szerencsém a következő rövid feleletet adni:

„1. A Circus (örvoly) nemüekből jelenleg tizennégy (14) faj ismeretes.

„2. Ezek közül Európában 4 és hazánkban is ugyanannyi faj fordul elő, ú. m. a C. aeruginosus Lin. (rufus Gmel.), vörhenyes vagy nádi örvoly; — C. cyaneus Lin., kékes vagy mezei örv.; — C. Swainsonii Schmith (pallidus Sykes), halvány örvoly; és C. cineraceus Mont., hamvas vagy réti örvoly.

„3. Az örvolyök jellege: a fej mindkét oldaláról a nyakra felkötődomban lehúzódó puha, örvös tollazat; a nagyon karcú, csinos alkatú, hosszú szárnyakkal és farkkal ellátott test, hosszú lábak s az igen kicsiny, gyönges s nagyon görbült csőr.

„Mind az öt világrészben taláthatnak, s főleg lapályos szántóföldek, mocsárok s egyéb vizenyős helyek körül tartózkodnak, hol fészkelnek is, és pedig, a többi sólyomféléktől eltérőleg, a földön vagy kissé emelkedettebben vetésben, dudvában, vagy bokrok és kákák között. Fészküik szegényes, 3—4, néha (C. cyaneus) 4—6 tojással. Kis emlősökkel, ma-

darakkal, rovarokkal táplálkoznak, néha halakkal is. Tavaszkor és nyáron a madarak fészkeit keresik fel, s nemcsak a fiatalokat pusztítják, hanem a tojásokat is.

„Repülésük alanti, szép, könnyű s lebegő; prédájukat, melyre alkonyatkor szoktak vadászni, előbb kifárasztják, mielőtt megragadnák, s ennek kifürkészése végett, bizonyos területeken naponta többször is megfordulnak. Vándor madarak ugyan, de enyhébb télen egyesek (C. cyaneus és cineraceus) már hazánkban is teleltek.

FRIVALDSZKY JÁNOS.

(5.) A HERMAN-FÉLE MAGYAR PÓKGYŰJTEMÉNY AZON FELES PÉLDÁNYAIT, melyek a nemzeti muzeumnak át nem adtak, a k. m. Természettudományi Társulat választmánya kiosztotta tíz hazai tanintézetnek. *E kiosztott pókgyűjtemények feldíltását illetőleg* megjegyezzük, hogy mind az alkalmazott nomenclatura, mind a követett rendszer, Dr. Thorell T. munkáiból merített. Az illető t. tanár urakat a keresgéléstől úgy véljük legjobban megóvni, hogy Thorell rendszeres beosztását ide igtatjuk s az alrendeket egyszersmind azon magyar elnevezésekkel is jelöljük, a melyeket Herman Otto tagtársunk használ:

Rend: ARANEAE. PÓKOK.

I. Alrend: *Orbitalariae. Kerekhalósok.*

Nemek: 1 Argiope, 2 Epeira, 3 Cyrtophora, 4 Singa, 5 Cerciadia, 6 Zilla, 7 Meta, 8 Tetragnatha,

II. Alrend: *Retitelariae. Hurokkötők.*

Nemek: 1 *Pachygnatha*, 2 *Episinus*, 3 *Linyphia*, 4 *Frigone*, 5 *Nesticus*, 6 *Phyllonethis*, 7 *Theridium*, 8 *Steatoda*, *Lithyphantes*, 10 *Asagena*, 11 *Pholcus*.

III. Alrend: *Tribitulariae. Csöszvőök.*

Nemek: 1 *Dictyna*, 2 *Titanoeca*, 3 *Amaturobius*, 4 *Coelotes*, 5 *Agalena*, 6 *Argyroneta*, 7 *Zora*, 8 *Anyphaena*, 9 *Clubiona*, 10 *Cheiracanthium*, 11 *Drassus*, 12 *Prothesima*, 13 *Gnaphosa*, 14 *Segestria*, 15 *Dysdera*, 16 *Harpactes*.

IV. Alrend: *Territelariae. Földbeszövőök*
(a kiosztott gyűjteményekben nincsen képviselve).V. Alrend: *Laterigradae. Keszgyárók.*

Nemek: 1 *Micrommata*, 2 *Philodromus*, 3 *Thanatus*, 4 *Monaeses*, 5 *Thomisus*, *Misumena*, 7 *Diaea*, 8 *Xysticus*.

VI. Alrend: *Citigradae. Futók.*

Nemek: 1 *Aulonia*, 2 *Lycosa*, 3 *Tarentula*, 4 *Trochosa*, 5 *Pirata*, 6 *Dolomedes*, 7 *Ocyale*.

VII. Alrend: *Salligradae. Ugrók.*

Nemek: 1 *Leptorchestes*, 2 *Epiblemum*, 3 *Heliophanus*, 4 *Ballus*, 5 *Marpessa*, 6 *Philaeus*, 7 *Attus*.

Az itt elősorolt alrendek és nemek a szétosztott anyag öszvességére tartoznak, s természetesen, hogy a kisebb gyűjteményekben némely nemek nincsenek képviselve. **

(6.) KÉTSZER VIRÍTÓ VERES ÁFONYA. Staub Mórész úr a f. évi február hó 17-ikén tartott szakülésen a *Vaccinium Vitis idaea* L. kétszer virításáról szólva, megemlíti, hogy hazánkban még eddig sehol sem találtak kétszer virító veres áfonyát. A Staub úr által megjelölt helyek egyikén sem vettem ugyan észre, de Felsőbányán túl, a Guttin és Feketehegy között, 1872-ben, augusztusban láttam áfonyát, mely másodszor virított; a hó első napjaiban az első virágból fejlődött termés és a fejlődő bimbó egyszerre volt a növényen látható; később azonban, körülbelül aug. 21-ikén, már nem volt termés, hanem csupán második virág. Hogy vajjon a második virágból fejlődött e termés, nem tudom, azonban a jelen év-

ben, ha ugyan az igen késő fejlődés a második virágzat meg nem gátolja, figyelemmel fogom kísérni. GARÁNYI ENDRE.

(7.) „EGY TAG“ Sümegről, a következő kérdést intézte a kir. m. Természettudományi Társulathoz:

„Minap egy téhelyröpü jött kezeim közé, melynek teste egy fürkészre emlékeztet; csápja 11 ízű, lábtó 4 ízű, nyakpaizs két vége sárga s befűződött. potroha fekete, sárga tövel, — 7 ízű röptyűi 3 vonal hosszúak, barnák, hátsó szárnyai 12 vonal hosszúak, fekete végűek. Hossza 14 vonal.“

Szerencsém van e kérdésre azzal válaszolni, hogy a jellegzett téhelyröpűfaj a cinczerek (*Cerambycidae*) családjába tartozik s neve *Necydalis major* Linné (*Salicis* Muls.). Nagyobb bábor. FR. J.

(8.) A PASTOR ROSEUS NEMETORSZÁGBAN. — A magyar madárvilág ezidei vendége, melyről a múlt füzetben megemlékeztünk, csakugyan Besztercebányán még jóval túra is ellátogatott. Offenbachból írják a „Zool. Garten“-nak, hogy e városból nem messze, Rumpfenheimban (majnai Frankfurt közelében, k. b. 50° é. sz. és 26° k. hossz. s mintegy 277 lábnyira a tenger színe fölött) június első hetében lőttek *Pastor roseust*. Fialat hím példány volt, s a közönséges seregély (*Sturnus vulgaris*) társaságában látták. Schmidt J., a levél írója, nem emlékezik, hogy e madarat valaha észrevették volna Frankfurt közelében és megjegyzésreméltónak tartja, hogy e madár épen a költés idején vetődött oda. — Schacht H. azt írja, hogy Detmold határában (Lippe-Detmold hercegségben k. b. 52° é. sz. és 26° k. h.) május 30-ikán 5 darab *Pastor roseust* lőttek, melyből 4 darab biz' a serpenyőbe jutott, s csak egy darab nőstény került Eichenkopf präcperator kezébe. A bonczolás közben kiderült, hogy tojásai már meglehetősen ki voltak fejlődve, s a legnagyobbak borsó nagyságúak lehettek. Gyomrában csak cserbogar-maradékokat találtak, minthogy a vándorsáska, e madárnak különben kedves eledele és eredeti hazájának reitegett ellensége, Detmold áldott vidékén bajosan lenne található. A *Pastor roseusok* egy seregélycsapathoz csatlakoztak s este azzal együtt ültek el egy magános tölgyfára. Másnapra azonban úgy eltűntek, hogy többé nem tudtak nyomukra lelni.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.